

สรุปทเรียนที่ได้จากการพัฒนาความรู้
หลักสูตรที่ ๖ วินัยและการรักษาวินัย

เรียนจบหลักสูตร และทำแบบทดสอบการประเมิน วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

บทที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของวินัย

วินัย หมายถึง การควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน เช่น กำหนดให้ข้าราชการต้องซื้อ
สัตว์สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ รักษาความลับของทางราชการ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และรักษา
ชื่อเสียง เป็นต้น

นอกจากนี้ วินัย หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าสามารถจะควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบ
ของวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

การรักษาวินัย หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางวินัยที่กฎหมายกำหนดบัญญัติอย่าง
เคร่งครัด ระมัดระวัง ดูแล ป้องกัน ไม่ฝ่าฝืนหรือหลีกเลี่ยง หากพบว่ามีกรกระทำผิด ผู้บังคับบัญชาต้อง
ดำเนินการทางวินัยทันที เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้อื่น การรักษาวินัยที่ดีนั้น นอกจากตัวข้าราชการเองที่จะต้อง
เรียนรู้ สำนึกและตระหนักในหน้าที่แล้ว ผู้บังคับบัญชาต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ดูแล ส่งเสริม และพัฒนาให้
ข้าราชการมีวินัยด้วย

ความสำคัญของวินัยต่อส่วนรวม

๑. เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของทางราชการให้งานสำเร็จลุล่วงได้ดี
๒. เพื่อความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงานและความมั่นคงของประเทศ
๓. เพื่อความสุขของประชาชน
๔. เพื่อความสงบเรียบร้อยของทางราชการ

ความสำคัญของวินัยต่อตนเอง

๑. วินัยช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของบุคคลให้เป็นที่น่าเลื่อมใสศรัทธา
๒. วินัยส่งเสริมสมรรถภาพในการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๓. วินัยช่วยส่งเสริมความสำเร็จและความก้าวหน้าในการทำงาน และการดำเนินชีวิต

สาเหตุที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัย

ภายใน	ภายนอก
ไม่เข้าใจ	อบายมุข
ตามใจ	ตัวอย่างไม่ดี
ไม่ใส่ใจ	ความโลภ
ล่อใจ	ความจำเป็นในการครองชีพ
ตั้งใจ	ปล่อยปละละเลยของผู้บังคับบัญชา
จำใจ	โอกาสเปิดช่องล่อใจ

บทที่ ๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาวินัย

ข้าราชการ

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. กฎ กพ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

ลูกจ้างประจำ

- ๑.ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๓๗
๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑
๓. กฎ กพ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยพ.ศ.๒๕๕๖

พนักงานราชการ

- ๑.ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๔๗
- ๒.ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๕๙
- ๓.ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ที่การดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๕๙
- ๔.พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑
- ๕.กฎ กพ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยพ.ศ.๒๕๕๖

จ้างเหมาบริการ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สัญญาจ้าง

บทที่ ๓ ข้อกำหนดวินัยข้อกำหนดวินัย

๑. วินัยต่อประเทศชาติ สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ (มาตรา ๘๑)
๒. วินัยต่อผู้บังคับบัญชา
 - การปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา (มาตรา ๘๒(๔))
 - ๑ มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
 - ๒ สั่งในหน้าที่ราชการ
 - ๓ เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
 - ๔ มีเจตนา
 - การรายงานเท็จ ม.๘๓ (๑)
 - ๑. มีการรายงาน การบอกเล่าเรื่องราวที่ไม่รู้ไม่เห็น ด้วยวาจา/หนังสือก็ได้
 - ๒. เป็นเท็จหรือปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ไม่รายงานตามความเป็นจริง
 - ๓ เป็นการรายงานต่อผู้บังคับบัญชา
 - ๔ มีเจตนา
 - ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชา เว้นแต่
 ๑. ผู้บังคับบัญชาเหนือตนจะสั่งให้ทำ
 ๒. ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว
๓. วินัยต่อผู้ร่วมงาน
 - ๑ ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือกัน ในการปฏิบัติราชการ (ม.๘๒ (๗))
 - ๒ ต้องไม่ก่อกวนก่อกอง กัดขี้น ข่มเหงกัน ในการปฏิบัติราชการ (ม.๘๓ (๗))
 - ๓ ต้องไม่ทำการล่วงละเมิด/คุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. (ม.๘๓ (๘))
 - ๔ ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ.๒๕๕๓
 - กระทำต่อข้าราชการด้วยกัน หรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ
 - ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกสถานที่ราชการ

- ผู้ถูกกระทำมิได้ยินยอมหรือทำให้เดือดร้อนรำคาญ ดังนี้

๑. สัมผัสที่ส่งไปทางเพศ
๒. วาจาที่ส่งไปทางเพศ
๓. อากัปกิริยาที่ส่งไปในทางเพศ
๔. การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใดๆ ที่ส่งไปในทางเพศ
๕. การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ส่งไปในทางเพศ

๔. วินัยต่อประชาชน

มาตรา ๘๒ (๘) ต้องรับให้ความสะดวกให้เป็นธรรม ให้การสงเคราะห์ ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ

มาตรา ๘๓ (๙) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ

๕. วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่

มาตรา ๘๒

- (๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เที่ยงธรรม
- (๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติ ค.ร.ม. นโยบายของรัฐบาล และระเบียบแบบแผน
- (๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ รักษาประโยชน์ของทางราชการ
- (๕) ต้องอุทิศเวลา ละทิ้ง หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้
ละทิ้ง คือ ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ทอดทิ้ง คือ อยู่แต่ไม่สนใจทำงาน
- (๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ
- (๙) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง

มาตรา ๘๓

- (๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน หาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น
- (๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
- (๕) ต้องไม่กระทำการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
- (๖) ต้องไม่เป็นการกรรมการ หรือผู้จัดการ ในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท

๖. วินัยต่อตนเอง

ต้องรักษาชื่อเสียงของตน รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสีย (ม.๘๒(๑๐))

ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๕

- (๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบโดยทุจริต
- (๒) ละทิ้ง หรือทอดทิ้ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุเสียหายร้ายแรง
- (๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
- (๕) ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชน ผู้มาติดต่อราชการอย่างร้ายแรง
- (๖) กระทำความผิดอาญาได้รับโทษจำคุก

(๗) ละเว้นหรือกระทำการใดๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตร ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ เป็นเหตุให้ราชการเสียหายร้ายแรง

(๘) ละเว้นการกระทำการใดๆ ที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.

บทที่ ๔ โทษของการกระทำผิดวินัย

ข้าราชการ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ปลดออก ไล่ออก
พนักงานราชการ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินค่าตอบแทน ลดค่าตอบแทน ไล่ออก
ลูกจ้างประจำ ภาคทัณฑ์ ตัดค่าจ้าง ลดค่าจ้าง ปลดออก ไล่ออก
ข้าราชการที่ดีจะประสบความสำเร็จได้มีอยู่ด้วยกัน ๓ ครอง ดังนี้

๑. ครองตน

- ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อหน้าที่ หมั่นศึกษาหาความรู้ในงาน ศึกษาเพิ่มเติมเพื่อต่อยอด
- พัฒนาบุคลิกภาพ ไม่ก่อหนี้ อยู่ในระเบียบวินัย ไม่มั่วสุมอบายมุข มีคุณธรรม จริยธรรม

๒. ครองคน

- มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน
- รัก เคารพ ศรัทธา และให้ความร่วมมือต่อผู้บังคับบัญชา
- มีคุณธรรม เมตตาธรรม ต่อเพื่อนร่วมงาน
- ประสานงาน ให้การบริการ สะดวก ใสใจ กับส่วนราชการอื่น ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป

๓. ครองงาน

- ความรับผิดชอบต่อหน้าที่
- ความรู้ความสามารถ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
- ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และปรับปรุงงาน
- ความพากเพียรในการทำงาน และผลงานเป็นที่น่าพอใจ
- การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนร่วมและประชาชน

นายพนพล ถมทอง

เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส

ผู้สรุปบทเรียน